

Przystanek historia

<https://przystanekhistoria.pl/pa2/tematy/usa/98143,Dwaj-generalowie-Spotkanie-general-Pattona-z-generalem-Andersem.html>

Fot. z zasobu IPN

ARTYKUŁ

Dwaj generałowie. Spotkanie generała Pattona z generałem Andersem

OKRES HISTORYCZNY

(1939-1945) II wojna światowa

Autor: ARTUR CIEŚLIK 16.01.2023

17 grudnia 1943 r. doszło do spotkania generała Georga Smitha Pattona z generałem Władysławem Andersem. Patton wyniósł z wizyty pozytywną opinię na temat polskich oddziałów, które już niedługo miały brać udział w działaniach

w Europie.

Spotkanie dowódcy 2. Korpusu Polskiego, gen. Władysława Andersa, z gen. Georgem Smithem Pattonem miało miejsce w polskim obozie w pobliżu Faqus w Egipcie. Niestety, nie wiadomo o czym dowódcy rozmawiali. Można przypuszczać, że Patton chciał osobiście poznać polskiego generała, z którym już niedługo przyjdzie mu przeprowadzać aliancki desant na włoski but.

Ze wspomnień Pattona wiadomo, że wystawiono dla niego oddział honorowy, a potem był lunch, podczas którego gen. Anders przypiął Pattonowi dystynkcje polskiego generała porucznika i emblemat 2. Korpusu. Patton odwzajemnił tę uprzejmość przypinając do munduru Andersa dystynkcje amerykańskie oraz emblemat 7. Armii.

Patton mówił, że gen. Anders zrobił na nim wrażenie jako silny, męski typ, a o polskich oddziałach wyrażał się w samych superlatywach, twierdząc:

„(...) prezentują się najlepiej ze wszystkich, jakie kiedykolwiek widziałem, łącznie z brytyjskimi i amerykańskimi”.

Wspólnota poglądów

Generałów łączyło identyczne spojrzenie, zarówno na Niemców, jak i na Rosjan. Według słów Pattona, Anders, dzieląc jego stanowisko, powiedział mu, że jeśli jego korpus dostanie się pomiędzy armię niemiecką i armię rosyjską, będzie w kłopotach, z którą bardziej pragnąłby walczyć.

Gen. George Patton (pierwszy od lewej) i gen. dyw. Władysław Anders podczas inspekcji oddziałów polskich stacjonujących w Egipcie. Na ramieniu gen. Pattona widnieje emblemat 2. Korpusu Polskiego. Zdjęcie pochodzi z albumu kpt. Edwarda Czwaczki. Faqus, 17 grudnia 1943 r. Fot. z zasobu IPN

8 maja 1945 r., w dniu zakończenia wojny w Europie, podczas konferencji prasowej, gen. Patton zaszokował słuchaczy otwarcie wyrażając swoje poglądy na ten temat:

„Ta wojna zakończyła się dokładnie tam, gdzie się zaczęła. Na podwórku Hunów. (...) Ale na tym nie koniec. (...) To, co zrobili dzisiaj politycy w Waszyngtonie i Paryżu, podobni do ołowianych żołnierzyków, to historia, o której będziecie pisać przez jakiś czas. (...) Pozwolili nam wykopać w cholere jednego gnoja, a jednocześnie zmusili, żebyśmy pomogli usadowić się następnemu, równie złemu albo jeszcze gorszemu niż tamten. (...) Wygraliśmy tylko szereg bitew, nie wojnę o pokój. (...) Będziemy potrzebowali nieustającej pomocy Wszechmogącego, jeśli mamy żyć na jednym świecie ze Stalinem i jego morderczymi zbirami”.

Dalej mówił:

„Dzisiaj powinniśmy powiedzieć Rosjanom, że mają iść w cholere, zamiast ich słuchać, kiedy nam mówią, że mamy się cofnąć. To my powinniśmy im mówić, że jeśli im się nie podoba, niech idą w p....u, i wydać im wojnę. Pokonaliśmy jednego wroga ludzkości, ale umocniliśmy drugiego, znaczenie gorszego, w którym jest więcej zła i zajadłości niż w pierwszym”.

Na koniec stwierdził otwarcie:

„Niestety, niektórzy z naszych przywódców są po prostu cholernymi durniami i nie mają pojęcia o historii Rosji. Cholera, mam wątpliwości, czy wiedzieli chociaż tyle, że Rosja jeszcze niecałe sto lat temu zajmowała Finlandię, wysysała krew z Polski i zrobiła z Syberii więzienie dla własnego narodu”.

Old Blood and Guts

Kim był gen. Patton i czym zasłynął? Dał się poznać jako sprawny i nieprzejednany w walce dowódca w czasie inwazji na Sycylię, w czasie kontrofensywy w Ardenach oraz w ataku na południe Niemiec i Czechosłowacji. Rozkaz gen. Dwighta Eisenhowera, naczelnego dowódcy Alianckich Ekspedycyjnych Sił Zbrojnych, zatrzymał jego armię kilkanaście kilometrów od czeskiej Pragi, którą chciał zdobyć.

Obecność 3. Armii gen. Pattona na terenie Czechosłowacji uratowała żołnierzy Brygady Świętokrzyskiej NSZ (BŚ), która odmówiła współdziałania z Armią Czerwoną i wycofywała się na zachód, by dołączyć do Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie. Brygada przedostała się przez linie frontu, „po drodze” uwolniła 120 jeńców z Powstania Warszawskiego oraz zdobyła niemiecki obóz koncentracyjny KL Holleischen i uwolniła więzione tam kobiety.

Maj 1945 r. Grupa żołnierzy amerykańskich z jednostek 2. Dywizji Piechoty 3. Armii idzie drogą w rejonie spotkania(?) z żołnierzami Brygady Świętokrzyskiej na terenie Czech koło Holiszowa (rej. Pilzna). Po bokach drogi czescy cywile. Fot. z zasobu IPN

Amerykańskie oddziały z 2. Dywizji Piechoty 3. Armii na drodze w czeskiej miejscowości w rejonie Pilzna. Na pierwszym planie amerykańscy żołnierze jadący pancernym samochodem rozpoznawczym M8 Greyhound. Na poboczu drogi stoją polscy żołnierze z Brygady Świętokrzyskiej. Autor: nieznany. Všekary lub Holiszów, 7-15 maja 1945 r. Fot. z zasobu IPN

Maj 1945 r. Żołnierze amerykańscy z jednostek 2. Dywizji Piechoty 3. Armii jadą samochodem terenowym drogą w rejonie spotkania(?) z żołnierzami Brygady Świętokrzyskiej na terenie Czech koło Holiszowa (rej. Pilzna). Fot. z zasobu IPN

7 maja 1945 r. doszło do połączenia z oddziałami armii Pattona. Sowieci, w tym Stalin osobiście, domagali się wydania żołnierzy Brygady Świętokrzyskiej. Patton odmówił i, włączając żołnierzy BŚ w skład 2. Dywizji Piechoty 3. Armii, zabezpieczył Polaków przed żądaniami Sowieców.

Gen. Patton uważał Stalina za łotra równego Hitlerowi. Głosił pogląd, że po zwycięstwie nad Niemcami należy niezwłocznie uderzyć na ZSRS. Publicznie krytykował wydanie Polski pod okupację Związku Sowieckiego.

Więcej interesujących materiałów na profilu Archiwum IPN

COFNIJ SIĘ